

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarsstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Uitgeest
T.a.v. mevr. J. Vrolijk-Gevaert, griffier
Postbus 7
1910 AA UITGEEST

Haarlem, 28 mei 2021

Reg.nr.: 103819/215/459/2458

Betreft : Accountantsrapport 2020 gemeente Uitgeest

Geachte leden van de raad,

In aansluiting op onze werkzaamheden in het kader van de controle van de jaarrekening 2020 van uw gemeente, presenteren wij u hierbij de resultaten van onze controle. De hierin opgenomen bevindingen en aanbevelingen hebben wij reeds ambtelijk in concept besproken.

De jaarrekeningcontrole is, ondanks dat wij de controle geheel op afstand (digitaal) hebben moeten uitvoeren, op een prettige en in een constructieve samenwerking verlopen.

Wij zijn gaarne bereid tot het verstrekken van nadere toelichtingen.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage: accountantsrapport 2020

IPA-ACON ASSURANCE B.V.

Henk Schijvenaarsstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

ACCOUNTANTSRAPPORT 2020

GEMEENTE UITGEEST

INHOUDSOPGAVE

PAGINA

1.	BESTUURLIJKE SAMENVATTING	1
1.1	Algemeen	1
1.2	Stand interne controle en verantwoording Wmo en Jeugdhulp	2
1.3	Covid-19 en impact op uw organisatie	2
1.4	Recapitulatie fouten en onzekerheden t.b.v. jaarrekening.....	2
1.5	Controleaanpak	3
1.6	Samenvatting bevindingen.....	3
2	CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES, OPSTELDOSSIER	5
2.1	Controleplan en -protocol.....	5
2.2	Risicoanalyse	5
2.3	Controletoleranties	5
3	UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIMCONTROLE .	6
3.1	Opzet en uitvoering verbijzonderde interne controle.....	6
3.2	Samenvatting review bevindingen uit de interim-controle en de VIC.....	6
3.3	Onze aanbevelingen bij aanbestedingen en de rechtmatigheidsverantwoording	7
3.4	Interne beheersing en frauderisicobeleid.....	8
4.	WMO, JEUGDHULP EN PGB's	9
4.1	Interne beheersing Jeugdhulp en Wmo.....	9
4.2	Vaststellingsovereenkomsten	9
4.3	Garantieomzet en meerkosten 2020	10
4.4	Beoordeling status productieverklaringen 2020	10
4.5	Continuïteitsbijdrage doelgroepen vervoer	10
4.6	Persoonsgebonden budgetten (de SVB)	10
4.7	Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)	11
5.	ADMINISTRATIE EN FINANCIËEL RESULTAAT 2020	12
5.1	Jaarrekeningproces	12
5.2	Begrotingsrechtmatigheid	12
5.3	Administratievoering	12
5.4	Uitbesteding van de gemeentelijke belastingen en leges.....	13
5.5	Opmerkingen jaarverslaggeving.....	14
5.6	Programmarekening van baten en lasten.....	14
6.	BALANS EN FINANCIËLE POSITIE	15
6.1	Ontwikkeling eigen vermogen	15
6.2	Grondexploitatie Bibliotheeklocatie	15
6.3	Voorzieningen en claims.....	15
7.	SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)	17
7.1	Algemeen	17

7.2	Toenemend aantal regelingen	17
7.3	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo).....	18
7.4	Rapport van bevindingen	18
8.	OVERIGE BEVINDINGEN	19
8.1	Automatisering	19
8.2	Voortgang ENSIA	19
8.3	Wet Normering Topinkomens (Wnt)	20
8.4	Fraude.....	20
8.5	Rechtmatigheidsverantwoording	20
9.	CONCLUSIE	21
9.1	Geconstateerde fouten en onzekerheden	21
9.2	Controleverklaring	21
	Bijlage : Tabel bevindingen SiSa 2020	23

Henk Schijvenaarsstraat 1
Postbus 6222
2001 HE HAARLEM
Telefoon 023 – 531 95 39
Fax 023 – 531 1700
info@ipa-acon.nl
www.ipa-acon.nl

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Uitgeest
Postbus 7
1910 AA UITGEEST

Haarlem, 28 mei 2021

Reg.nr. : 103819/215/459/2458
Betreft : Accountantsrapport 2020 gemeente Uitgeest

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2020 van de gemeente Uitgeest gecontroleerd. In dit accountantsrapport geven wij onze belangrijkste controlebevindingen weer.

1. BESTUURLIJKE SAMENVATTING

1.1 Algemeen

In dit rapport kijken wij onder meer terug naar de algemene ontwikkelingen op het gebied van het financieel administratief beheer en de interne beheersing. Het zal u niet verbazen dat Covid-19 als een rode draad door de jaarstukken van de gemeente Uitgeest loopt en ook een aandachtspunt is geweest voor onze controle, al was het maar vanwege de verschillende (nieuwe) regelingen en afspraken vanuit het Rijk en het thuiswerken. Wij besteden in dit rapport tevens aandacht aan de ontwikkelingen in het sociaal domein mede in relatie met Covid-19, de (nieuwe) grondexploitatie, de ontwikkeling van de financiële positie, maar ook aan de (verbijzonderde) interne controles en de SiSa-verantwoording.

Er is in het afgelopen boekjaar op de verschillende onderdelen in de bedrijfsvoering veel inzet geweest om opvolging van (nog) openstaande adviezen uit de managementletter, de VIC en voorgaande rapportages zo veel mogelijk te realiseren. De organisatie maakt ook dit jaar weer stappen vooruit. En natuurlijk zijn er verbeterpunten mogelijk. Positief is dat uit de interne controles geen echte 'nieuwe' bevindingen naar voren zijn komen, en dat de openstaande bevindingen afnemen, of dat deze bevindingen minder zwaar of minder diepgaand zijn dan de afgelopen jaren.

Vanwege Covid-19 zijn er dit jaar wel nieuwe ontwikkelingen of accenten geweest, bijvoorbeeld de garantieomzet voor zorginstellingen inzake de Wmo, Jeugdzorg en Vervoersvoorzieningen. Verder constateren wij dat het aantal SiSa-regelingen is toegenomen, waarbij dit controlejaar met name de 'Tozo' de aandacht vraagt.

1.2 Stand interne controle en verantwoording Wmo en Jeugdhulp

De Werkorganisatie BUCH blijft voor de Wmo en Jeugdhulp nog steeds afhankelijk van verantwoordingen van de zorgleveranciers en de inzet en aanlevering vanuit de Regio Alkmaar (contractenbeheer, aanlevering gegevens etc.). De Werkorganisatie heeft de interne processen inmiddels op orde. Bij de 2^e Firap 2020 zijn de zorgbudgetten naar boven bijgesteld vanwege de verwachte stijging van de zorgkosten. Bij de jaarrekening 2020 van de gemeente blijken de kosten binnen het aangepaste budget te blijven. Wij hebben ook vastgesteld dat de Werkorganisatie BUCH periodiek aansluitingen heeft gemaakt tussen de sub-administratie Suites voor het sociaal domein en de financiële administratie Key2Financien. De nog te vorderen, respectievelijk nog te betalen bedragen Jeugdzorg uit voorgaande boekjaren hebben geleid tot een financiële afwikkeling met de desbetreffende zorginstellingen. Kortom, de administratieve verwerking, voor zover de gemeente dit zelf in de hand heeft, verloopt inmiddels voldoende beheerst.

In algemene zin vinden wij de stijging van de uitgaven in de Jeugdzorg en Wmo zorgwekkend. Overigens is dit een landelijke ontwikkeling. Of deze toename van de uitgaven aan voorzieningen Wmo en Jeugdhulp door de toestroom van nieuwe zorgcliënten mede het gevolg is van de Covid-19 maatregelen, is overigens lastig te duiden.

1.3 Covid-19 en impact op uw organisatie

Zoals voorgaand jaar verwoord is de interne beheersing in algemene zin op orde en dat zal er ook zeker aan hebben bijgedragen dat alle werkzaamheden en bijzonderheden die de coronacrisis met zich mee brengt op redelijk adequate wijze zijn meegenomen in de reguliere werkprocessen. De afzonderlijke maatregelen die door uw gemeente, dan wel het Rijk getroffen zijn in het kader van de crisis kennen, veelal door het ad-hoc karakter van de maatregelen, weer hun eigen dynamiek. Wij verwijzen naar paragraaf 'Corona' in de jaarrekening, alsmede naar de afzonderlijke programma's waarin (financiële) effecten inzake Covid-19 voor uw gemeente per programma nader zijn toegelicht¹. De oorzaak van de afwijkingen ten opzichte van de begroting ligt voor een deel in het niet doorgaan van activiteiten en/of derving van inkomsten. Daarnaast zijn er aanvullende bijdragen vanuit het Rijk ontvangen in verband met de extra lasten door Covid-19 en de opbrengst per-cario.

1.4 Recapitulatie fouten en onzekerheden t.b.v. jaarrekening

Wmo en Jeugdhulp

Op het moment van afsluiten van onze controle zien wij voor de Wmo en Jeugdhulp een overwegend positief beeld als wij kijken naar de aangeleverde productieverantwoordingen en controleverklaringen over 2020. De ontvangen controleverklaringen over de zorgleveringen 2020 zijn dit jaar alle goedkeurend van aard - voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid. De Sociale Verzekeringsbank (SVB) heeft dit jaar bij de verantwoordingen Jeugdwet en Wmo nog steeds geen goedkeurende controleverklaringen ontvangen (beperking getrouwheid en afkeuring voor de rechtmatigheid).

¹ Zie Notitie effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020, Commissie Bedrijfsvoering Auditing Decentrale Overheden (BADO) d.d. 26 februari 2021.

Omdat uw gemeente (nog) niet van alle instellingen productieverantwoordingen en/of controleverklaringen heeft ontvangen, hebben wij een 'rest' onzekerheid meegenomen bij onze oordeelvorming voor de rechtmatigheid, een ander in lijn met voorgaande jaren.

Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers)

De Tozo verdient toch een bijzondere aandacht vanwege de snelheid van invoering van deze regeling, alsmede de financiële omvang en risico's rondom deze regeling. De regeling is in 2020 door uw eigen organisatie vormgegeven en uitgevoerd binnen de kaders die het Rijk gesteld heeft. Alhoewel bij de besluitvorming rondom de Tozo nadrukkelijk is vastgelegd dat er met een 'menselijke maat' wordt gewerkt, bestaat er een gerede kans dat er nog correcties plaatsvinden op toegekende uitkeringen in een volgend boekjaar.

Overige fouten en onzekerheden

Er zijn vanuit de verbijzonderde interne controles (VIC) in beperkte mate fouten/onzekerheden geconstateerd. Wij hebben dit meegewogen bij onze controle van de jaarrekening. Tenslotte waren er in de concept jaarrekening 2020 enkele 'niet gecorrigeerde' afwijkingen. Na het opstellen van de concept jaarrekening zijn er in april/mei 2021 nog verschillende afrekeningen van derden ontvangen (met name t.b.v. Wmo en Jeugdhulp). Uw college heeft besloten om deze afwijkingen alsnog in de definitieve jaarrekening 2020 te laten corrigeren, waardoor deze posten thans niet meer meetellen bij onze oordeelvorming.

Conclusie oordeel 2020 met onverplichte toelichtende paragraaf

De fouten en ingeschatte onzekerheden rechtmatigheid en getrouwheid overstijgen de goedkeuringstoleranties op jaarrekeningniveau niet. Hiermee rekening houdend hebben wij voornemens bij de jaarrekening 2020 van de gemeente Uitgeest een goedkeurende controleverklaring afgegeven voor zowel de getrouwheid als de rechtmatigheid.

Wij hebben in onze controleverklaring vanwege de Covid-19 en de daarmee samenhangende onzekerheden wel een (onverplichte) toelichtende paragraaf opgenomen.

1.5 Controleaanpak

Onze controleaanpak bestaat in hoofdlijnen uit de planning en risicoanalyse, de interim-controle en de jaarrekeningcontrole. Het controleplan komt aan bod in hoofdstuk 2. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de uitvoering van de verbijzonderde interne controle en geven wij een samenvatting van de belangrijkste bevindingen uit de interim-controle. In hoofdstuk 4 gaan wij specifiek in op het sociaal domein. De bevindingen van de eindejaarscontrole zijn opgenomen in hoofdstuk 5 en 6.

Daarna zullen de bevindingen in het kader van de SiSa (Single information Single audit) aan de orde worden gesteld. Na de overige bevindingen en actualiteiten sluiten wij het rapport af met de conclusies.

1.6 Samenvatting bevindingen

In deze paragraaf geven wij onze bestuurlijk belangrijkste conclusies naar aanleiding van de door ons uitgevoerde controle van de jaarrekening 2020 weer. In onderstaande tabel hebben wij de in deze rapportage opgenomen aanbevelingen, bevindingen als volgt samengevat.

Par.	Onderwerp	Oordeel	Aanbeveling / toelichting
9.2	Getrouwheid en rechtmatigheid	Goedkeurend	Zie ook controleverklaring.
7.	SiSa-verantwoording	Geen overschrijding	Geen bijzonderheden. Mogelijk correcties Tozo n.a.v. interne controles in de SiSa 2021.
5.	Naleving BBV	Jaarrekening is BBV proof	Voldoende aandacht voor toepassing BBV. Covid-19 paragraaf is in de jaarrekening opgenomen (advies Commissie BBV).
3.1, 3.2, 3.3	Verbijzonderde interne controles (VIC) en IC	Toereikend, met aandacht IC	Uitvoering VIC conform intern controleplan 2020. Uit de interne controles komen nog wel bevindingen, maar er wordt ook vooruitgang geboekt.
3.3, 3.4	Opvolging aanbevelingen Managementletter en VIC	Gedeeltelijk, pragmatisch aanpak	Belangrijkste adviezen en aanbevelingen zijn opgepakt. De follow-up wordt bewaakt op voortgang. Stand van zaken is aan college en raad (tussentijds) gemeld.
3.5	(EU) Aanbestedingsbeleid incl. inhuur	Er zijn verbeterpunten	Geen overschrijdingen van de Europese aanbestedingsregels; betrokkenheid inkoopadviseurs in het proces is verbeterd. Er zijn afwijkingen van het gemeentelijk aanbestedingsbeleid (zie verder de managementletter 2020).
5.2	Begrotingsrechtmatigheid	Er zijn geen overschrijdingen op programma's	Geen (verwijtbare) programmaoverschrijding van de lasten, geen begrotingsonrechtmatigheid.
4.	Sociaal domein (Wmo en Jeugdhulp)	Er zijn nog verbeterpunten	Periodieke aansluiting met sub-administratie is gemaakt. Beleid om rechtmatigheid van (kleine) zorgleveranties vast te stellen nog niet gerealiseerd. Gemeente blijft afhankelijk van zorgleveranciers en SVB. Advies om beheersmaatregelen zoals beschreven in de SDO-Notitie 'Controle interne beheersing Jeugd en Wmo voor gemeenten en accountants' d.d. 21 januari 2019 zoveel mogelijk in de BUCH-organisatie te implementeren. Dit onderdeel wordt in de regiegroep Visie op de uitvoering belegd.
6.2	Grondexploitaties	Continue aandachtspunt	Resultaten grondexploitaties vanwege Covid-19 op langere termijn lastig voorspelbaar (ontwikkeling rente, conjunctuur, gronduitgifte tempo e.d.). Vooralsnog zijn de vooruitzichten voor de Bibliotheeklocatie positief.
8.1, 8.2	ICT / ENSIA-BIO	Toereikend	Concept collegeverklaring en zelfevaluatie ENSIA/BIO 2020 beschikbaar. Er zijn op onderdelen aanbevelingen ter verbetering.

2 CONTROLEPLAN, RISICOANALYSE, TOLERANTIES, OPSTELDOSSIER

2.1 Controleplan en -protocol

Onze controle is onderverdeeld in twee perioden, de interim-controle en de eindejaarscontrole. Tijdens de interim-controle richten wij ons op de opzet, het bestaan en de werking van de financiële processen alsmede op de kwaliteit van de uitvoering van interne controlemaatregelen en programma's, dit zowel ten aanzien van getrouwheids- als rechtmatigheidsaspecten. Tijdens de eindejaarscontrole richten wij onze controle met name op de jaarrekeningposten, de SiSa bijlage en de Wnt en voeren wij aansluitcontroles, cijferbeoordelingen, verbandscontroles en daar waar noodzakelijk aanvullende gegevensgerichte controlewerkzaamheden uit.

De reikwijdte van de opdracht tot controle van de jaarrekening 2020 is vastgelegd in het 'Controleprotocol voor de accountantscontrole jaarrekening 2020 inclusief normenkader 2020' en vastgesteld in uw raadsvergadering van 25 maart 2021.

2.2 Risicoanalyse

Bij aanvang van de controle hebben wij een risico-inventarisatie uitgevoerd, waarbij de belangrijkste risico's waarmee de gemeente te maken heeft, zijn geïdentificeerd. Deze risicoanalyse is een belangrijk onderdeel van de accountantscontrole en maakt derhalve deel uit van ons pre-audit gesprek. De risicoanalyse richt zich op zowel de externe risico's als de risico's in de bedrijfsvoering. Bij de inventarisatie is onze insteek primair gericht op de risico's in de processen die leiden tot mutaties in de balans en de programmarekening. Deze risico's zijn ondervangen in onze controleaanpak.

2.3 Controletoleranties

Op grond van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) stelt de raad de goedkeuringstolerantie vast die de accountant bij zijn jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

U heeft ons opgedragen om bij onze oordeelsvorming uit te gaan van de hierna vermelde goedkeuringstoleranties voor 2020:

Goedkeuringstolerantie	Goedkeurend	Beperking	Oordeelonthouding	Afkeurend
Fouten in de jaarrekening (in % lasten incl. reserves)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (in % lasten incl. reserves)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Noot bij tabel: de genoemde percentages gelden voor de getrouwheid alsmede voor de rechtmatigheid (niet cumulatief).

Op basis van de jaarrekening 2020 van uw gemeente betekenen bovengenoemde percentages dat een totaalbedrag aan fouten in de jaarrekening van € 275.000,- en een totaal van onzekerheden van € 825.000,- de goedkeurende strekking van de controleverklaring niet zullen aantasten.

In het vigerende controleprotocol heeft u een rapporteringsgrens van € 50.000,- vastgesteld, dan wel 5% van de totale lasten op programmaniveau.

3 UITVOERING VERBIJZONDERDE INTERNE CONTROLES EN INTERIM-CONTROLE

3.1 Opzet en uitvoering verbijzonderde interne controle

De basis voor de verbijzonderde interne controle is het Controle Plan 2020 van de Werkorganisatie BUCH. Het door het directieteam van de Werkorganisatie BUCH vastgestelde intern controleplan geeft inzicht in de activiteiten en voorwaarden (op hoofdlijnen) die nodig zijn ter uitvoering van deze interne audits. Om deze taak adequaat uit te voeren is er een planning gemaakt en zijn voorwaarden gesteld. De uitvoering van de verbijzonderde interne controles (ten behoeve van de 4 gemeenten) vindt bij de Werkorganisatie BUCH plaats aan de hand van het hiervoor genoemde controleplan.

Er is in de opzet ten aanzien van de interne controle gekozen voor een scheiding tussen de coördinatie (planning, bewaking, rapportage) van de VIC op centraal niveau; de IC is decentraal geregeld en is de verantwoordelijkheid van de domeinen. Op zich een herkenbare aanpak bij gemeenten, maar het vergt duidelijke afspraken over een eenduidige werkwijze en uitvoering (en de nakoming ervan). Wij merken tenslotte op dat de IC (interne controle binnen de domeinen zelf) op basis van IC-plannen een nadere uitwerking heeft gekregen en dat hieraan wordt gewerkt.

De opzet van het controleplan is in trimesters uitgevoerd. Het 3^e tertiair is bij de start van de eindejaarscontrole aan ons overgelegd en door het Managementteam en het bestuur van de Werkorganisatie BUCH vastgesteld. Domein Samenleven hanteert een eigen 'intern controleplan'. Dit controleplan is specifiek voor het sociaal domein, maar past wel binnen het algemene kader van het VIC-controleplan 2020.

3.2 Samenvatting review bevindingen uit de interim-controle en de VIC

Zowel uit de interim-controle, alsmede uit de VIC-werkzaamheden over het boekjaar 2020 (en voorgaande boekjaren) zijn verschillende bevindingen naar voren gekomen. Om een beeld (niet limitatief) te geven, vatten wij per relevant proces de bevindingen als volgt samen.

Contracten- en verplichtingenbeheer, prestatie akkoord

- De financiële (kern)processen zijn inmiddels beschreven en vastgelegd in de applicatie Blue Dolphin en kan thans als kader functioneren voor de interne controles;
- Er is voldoende aandacht voor het (verder) uitwerken/implementeren van een contracten- en verplichtingenadministratie BUCH-breed. Ter 'indicatie' over de voortgang merken wij het volgende op. Op basis van een analyse blijkt dat voor 27% van de inkoopfacturen een verplichting is vastgelegd in het administratieve systeem (voor het registreren van verplichtingen geldt een praktische drempel van € 5.000,- of hoger). De Werkorganisatie BUCH wenst dit percentage verder te verbeteren door extra capaciteit in te zetten om de bewustwording bij de budgethouders te vergroten. Er is ten aanzien van het contractenbeheer in 2020 extra inzet gepleegd om contracten in de applicatie Pactum te registreren. In totaal zijn volgens mededeling 230 contracten (BUCH-breed) vastgelegd, dit proces is nog niet afgerond²;
- Bespreek het stilzwijgend verlengen van (langlopende) contracten. Deze bevinding raakt aanbestedingsrechtelijke, bedrijfseconomisch en/of juridische aspecten. Het betreft hier relatief een beperkt aantal overeenkomsten.

² Contractbeheer is voor 2022 aangemerkt als een art. 213a onderzoek.

Bij deze jaarrekeningcontrole is vastgesteld dat de ontbrekende contracten inzake huren en pachten nagenoeg alle aanwezig zijn als basis voor de controle van de huur- en pachtopbrengsten;

- Wij hebben eerder aandacht gevraagd voor de budgethoudersregeling en in het bijzonder het accorderen van de 'prestatie-akkoord' door een medewerker die dit als materie-deskundige in redelijkheid kan beoordelen. Het is aan de Werkorganisatie BUCH om hierin qua interne beheersing een passende (praktische) afweging te maken. De nieuwe budgethoudersregeling is vanaf 2020 in werking getreden. Bij de jaarrekeningcontrole hebben wij hierover nog geen terugkoppeling ontvangen behoudens dat een plan van aanpak in 2021 zal worden opgesteld. Dit aspect komt terug bij de interim-controle 2021.

Aanbestedingen

- Er is in 2020 veel inzet geweest op het proces aanbesteden. Enerzijds is het aantal inkoopadviseurs uitgebreid om de kwaliteit van dit proces te versterken; anderzijds is er meer bewustwording bij budgethouders, zijn er instructies opgesteld en wordt er meer en eerder een beroep gedaan op de inkoopadviseurs;
- Het eigen inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente wordt nog niet altijd juist nageleefd. Er worden regelmatig afwijkingsbesluiten genomen (d.i. wel rechtmatig) en aanbestedingsdossiers zijn niet in alle gevallen terug te vinden in de organisatie. Uit het VIC onderzoek komt naar voren dat afwijkingen worden geconstateerd in die gevallen waarbij geen consultatie heeft plaatsgevonden van een inkoopadviseur.

Jeugd, Wmo en Participatie

- Zichtbare vaststelling van identiteit en woonplaats van cliënten Wmo en Jeugdhulp blijft een punt van aandacht, ook omdat de wetgeving hiervoor strikte eisen heeft gesteld. De Covid-19 maatregelen maakt dit proces er overigens niet gemakkelijker op. Wij zien het vaststellen van identiteit ook terug komen bij de Tozo-regeling waarbij door de wetgever is aangesloten bij de Participatiewet.

Bij de interim-controle zijn er enkele andere (beperkte) bevindingen naar voren gekomen met een mogelijk financieel aspect. Deze bevindingen zijn zo veel mogelijk hersteld of opgelost, dan wel is de financiële impact minimaal in het kader van de jaarrekening.

Verstrekte subsidies

- Het overschrijden van formele subsidietermijnen komt nog steeds voor (maar heeft geen doorwerking in het oordeel rechtmatigheid);

Volledigheid huur- en pachtopbrengsten

- Wij hebben geen volledige zekerheid inzake de vaststelling van de verwerking van huur- en pachtcontracten. Het restrisico (onzekerheid) is dat er opbrengsten worden gemist, dan wel de vastgoedmodule (VBS) niet volledig is schatten wij overigens als beperkt in (PM).

3.3 Onze aanbevelingen bij aanbestedingen en de rechtmatigheidsverantwoording

Aanbesteden is in voorkomende gevallen een complexe aangelegenheid. Wij constateren dat er regelmatig niet (geheel) is aanbesteed volgens de (eigen) regels en herhalen dan ook onze adviezen en aanbevelingen:

- Geadviseerd wordt om zo veel mogelijk raamcontracten met aannemers en andere dienstverleners te sluiten als regelmatig gedurende langere tijd gelijksoortige opdrachten voor de gemeente worden uitgevoerd;
- Wij hebben het college geadviseerd om een 'position paper' inclusief een adequate motivatie op te laten stellen indien de gemeente van mening is dat langdurige verlenging noodzakelijk is, dit uiteraard voorafgaande de aanbesteding/verlenging. Hiervan kan overigens alleen sprake zijn in het geval van cruciale activiteiten. Bijvoorbeeld als er sprake is van materiële investeringen waarbij een aanbesteding na 3-4 jaar zou leiden tot onevenredige kapitaalvernietiging. Als uw gemeente hiervan gebruik maakt dient de opdrachtverlening in formele zin nog wel te worden vermeld op Tendered;
- Wij hebben geadviseerd om bij (Europese) aanbestedingen optioneel rekening te houden met langere termijnen (bijvoorbeeld 8-12 jaar in plaats van 3-4 jaar). Hiermee kan worden voorkomen dat moet worden aanbesteed terwijl dit bedrijfseconomisch niet wenselijk of mogelijk is.

Zoals bekend verondersteld mag worden, stelt uw college bij de jaarrekening 2021 voor het eerst een rechtmatigheidsverantwoording op. Ten opzichte van de huidige systematiek, de accountant geeft een direct oordeel over de rechtmatigheid, verschuift de weging feitelijk naar uw college. Mits de bevindingen dan adequaat zijn opgeschreven, is de rechtmatigheidsverantwoording voor ons oordeel getrouw.

De nieuwe systematiek geeft het college naar ons oordeel meer ruimte om over de aanbestedingen te rapporteren.

3.4 Interne beheersing en frauderisicobeleid

In onze beroepsgroep NBA krijgt fraude en continuïteit veel aandachtspunt. Mede ingegeven door de maatschappelijke omgeving en de politiek. Op 10 maart 2021 heeft de NBA ons kantoor een brief gestuurd inzake een pilot 'rapporteren over fraude in de controleverklaring bij de jaarrekening 2020'. De accountant wordt straks verplicht ten aanzien van fraude in de controleverklaring aan te geven welke werkzaamheden zijn verricht in het kader van frauderisico's en de eventuele bevindingen daarbij. En dat gaat overeenkomstig ook gelden voor de continuïteit. De pilot behelst een eerste oefening (vormvrij) en geldend voor niet-OOB cliënten (waaronder gemeenten inbegrepen). Er is door de NBA gevraagd om met de controleklant het gesprek aan te gaan over de rapportering in het jaarverslag door de cliënt, over de aanwezige maatregelen van frauderisicobeheersing in de organisatie. Het moge duidelijk zijn dat voor de gemeente (en de Werkorganisatie BUCH) het frauderisicobeleid nadrukkelijk onderdeel gaat worden van de interne beheersing en naar voren moet gaan komen in de komende jaarstukken.

Inmiddels is de Werkorganisatie BUCH gestart met een frauderisicoanalyse. Het is een eerste inventarisatie om te komen tot een frauderisicobeleid inclusief de implementatie daarvan in de organisatie mede ten behoeve van uw gemeente. Wij zullen de stand van zaken bij de interim-controle 2021 nader aan de orde stellen.

4. WMO, JEUGDHULP EN PGB's

In dit hoofdstuk gaan wij in op de verantwoording van de bestedingen Wmo en Jeugdhulp, inclusief de Persoonsgebonden budgetten over 2020 (Pgb's).

4.1 Interne beheersing Jeugdhulp en Wmo

De processen rondom het sociaal domein zijn in de interne controle betrokken en er zijn periodieke aansluitingen gemaakt tussen de sub-administratie Suites voor het sociaal domein en de financiële administratie Key2Financien. Ook blijkt uit de uitgevoerde interne controles dat er in algemene zin systematisch en beheerst wordt gewerkt, dat besluiten rechtmatig zijn en financiële en administratieve gegevens voldoende betrouwbaar worden vastgelegd. In de (aparte) IC rapportages wordt consequent weergegeven in hoeverre verbeterlagen zijn gerealiseerd en/of follow up van bevindingen/adviezen zijn uitwerking heeft. Declaraties ingediend buiten het gegevensknooppunt om worden via de applicatie Suites voor het sociaal domein verwerkt, waardoor zo veel mogelijk een administratieve aansluiting blijft bestaan tussen de (sub-)administraties.

4.2 Vaststellingsovereenkomsten

Net als voorgaande boekjaren zijn voor de Wmo en Jeugdhulp 2020 vaststellingsovereenkomsten opgesteld met zorginstellingen. Hiermee wenst de gemeente meer zekerheid te verkrijgen over de waarde van de zorgleveringen en is het de bedoeling dat wordt voorkomen dat achteraf nog onverwachte (hoge) declaraties worden ingestuurd. Voor de beoordeling in het kader van de jaarrekening zijn de verstuurd (getekende) vaststellingsovereenkomsten, de boekingen in 2020/2021 in de Suites en de ontvangen en gewaarmerkte productieverantwoordingen voorzien van controleverklaringen van de zorgleveranciers het basis-uitgangspunt geweest voor de vaststelling van de jaarlast 2020 Wmo en Jeugdhulp.

Als wij kijken naar het aangeleverde jaarwerk 2020 zien wij de volgende stand van zaken resp. ontwikkelingen:

- Indien een productieverantwoording lager is dan reeds gedeclareerd via het berichtenverkeer is de waarde van de ingediende declaraties als basis genomen voor de verantwoording (voorzichtigheid). En als er geen productieverantwoording over 2020 is ontvangen, dan is de waarde van de ingediende declaraties de basis voor het jaarwerk (komt bijna niet voor);
- De aanlevering van de jaarcijfers 2020 inzake Wmo en jeugdhulp is in april 2021 opnieuw beoordeeld. In de definitieve concept jaarrekening 2020 zijn de verschillen voor de gemeente minimaal. Echter, ook na de laatste peildatum van 20 april gaat de facturatie in de Suites gewoon door en komen er mogelijk toch nog declaraties binnen over voorgaande periode(n). De hiermee samenhangende afwijkingen zullen in de administratie en jaarrekening 2021 worden verantwoord;
- In het afsluitend intern memorandum heeft Domein Samenleven aangegeven dat er nog enkele onzekerheden zijn die mogelijk nog een effect kunnen hebben op de uiteindelijke jaarlast. Zo zijn over het 2^e halfjaar 2020 nog facturen omzetsderving ontvangen van een tweetal zorginstellingen, en vindt er nog een correctie plaats van het mixtarief jeugdhulp. De posten zijn alsnog verwerkt in de voorliggende definitieve jaarrekening. Mochten de verplichtingen niet meer tot een uitbetaling komen, dan valt dit vrij in 2021.

4.3 Garantieomzet en meerkosten 2020

Garantieomzet en Covid-19

Wij hebben, in financieel opzicht, vastgesteld dat er vanwege de Covid-19 maatregelen garantieomzet is uitbetaald op basis van voorschotten en getekende overeenkomsten. Inmiddels zijn de uitbetaalde voorschotten ook afgerekend met de betreffende zorgleveranciers³. Er heeft eind april 2021 een herberekening plaatsgevonden door Domein Samenleven om te beoordelen of er geen sprake is van 'overcompensatie'. Immers, er kunnen na de periode van garantieomzet nog declaraties zijn toegestuurd die al eerder zijn vergoed. Verdere analyses binnen de Regio Alkmaar op overcompensatie vindt niet meer plaats.

Geen meerkosten vergoed

Meerkosten zijn niet door de gemeente Uitgeest uitbetaald. De betalingen en financiering van eventuele meerkosten loopt volledig via de Regio Alkmaar. Dit geldt ook voor de andere BUCH-gemeenten.

4.4 Beoordeling status productieverklaringen 2020

De cliëntgebonden kosten Jeugdhulp bedragen over 2020 afgerond € 2,2 miljoen; voor de Wmo is dat een bedrag van € 0,36 miljoen voor de huishoudelijke hulp en de begeleiding. Deze bestedingen zijn grotendeels onderbouwd met een productieverklaring en/of controleverklaring. Concluderend stellen wij vast dat de verantwoorde Jeugdhulp en Wmo over 2020 grotendeels wordt afgedekt met goedkeurende controleverklaringen inzake een getrouwe en rechtmatige besteding van de geleverde zorg. Van een beperkt aantal instellingen ontbreken bij het afsluiten van de controle nog de productieverklaringen en/of controleverklaringen.

Wij hebben voor de rechtmatigheid op basis van de aangeleverde documenten en bescheiden per 20 april 2021 een bedrag van maximaal € 95.000,- als onzeker aangemerkt.

4.5 Continuïteitsbijdrage doelgroepen vervoer

Parallel aan de afspraken in de zorg is er ook voor het doelgroepenvervoer (Wmo, leerlingenvervoer) tussen het Rijk en VNG afgesproken om compensatie geven voor de weggevalen vervoersvraag. Ook voor deze zgn. continuïteitsbijdrage is aangesloten bij de landelijk systematiek, en gelden dus dezelfde kanttekeningen als in de vorige alinea.

4.6 Persoonsgebonden budgetten (de SVB)

Een deel van de Wmo- en Jeugdzorg wordt verstrekt in de vorm van persoonsgebonden budgetten (Pgb's). Deze Pgb's worden door de gemeente toegekend, maar het administratieve beheer wordt door de SVB verzorgd. De toekenning van Pgb's door de gemeente wordt, bij de algemene beoordeling van de toekenningen Jeugdzorg en Wmo, door de interne controle beoordeeld en de conclusie daarvan is, zoals hiervoor al is weergegeven dat deze toekenningen rechtmatig zijn en juist verantwoord en doorgegeven zijn aan de SVB.

³ Op basis van aanvragen heeft de gemeente op basis van ingediende facturen bedragen uitbetaald aan zorginstellingen in verband met de Covid-19 (garantieomzet).

Voor de feitelijke levering van de zorg en de verantwoording van de feitelijke kosten is de gemeente afhankelijk van de SVB. En de SVB had wederom problemen met het afronden van haar administratie en het afleggen van verantwoording daarover; ze heeft van haar accountant zowel voor de Jeugdhulp als de Wmo een controleverklaring met beperking ontvangen voor de getrouwheid. Voor de rechtmatigheid is het oordeel afkeurend. Wij wegen het oordeel mee bij onze foutenafweging.

De omvang van de rechtmatigheidsfout voor de Wmo en Jeugdhulp gezamenlijk hebben wij bepaald op een totaal bedrag van € 21.500,- aan de hand van de ontvangen projectbrieven 2020 van de SVB.

4.7 Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)

Eind 2020 heeft het Rijk de TONK (de regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijk Kosten) ingevoerd. Het is een aanvullende ondersteuning voor huishoudens die in ernstige financiële problemen dreigen te komen. De regeling richt zich dus op alle burgers en dus breder dan voorgaande regelingen, die specifiek voor ondernemers waren. Voor de uitvoering wordt aansluiting gezocht bij de bijzondere bijstand en wordt dus neergelegd bij de gemeenten. Daarmee is er een duidelijke parallel met de Tozo, waar aansluiting gezocht werd met de bijzondere bijstand zelfstandigen.

Gegeven de ervaringen bij de Tozo ontwikkelt het ministerie van SZW voor deze regeling al bij de start een handleiding om de uitvoering te reguleren en waar mogelijk te vereenvoudigen en daarmee de uitvoeringslast te verlichten.

5. ADMINISTRATIE EN FINANCIEEL RESULTAAT 2020

5.1 Jaarrekeningproces

Medio april 2021 hebben wij de concept jaarrekening 2020 van de gemeente Uitgeest ontvangen. Wij hebben tevens de volledige medewerking – op afstand - ontvangen van uw medewerkers bij het uitvoeren van de controle. Ondanks de perikelen rondom de coronavirus is de impact daarvan op het jaarrekeningproces qua planning en uitvoering beperkt.

5.2 Begrotingsrechtmatigheid

Voor de rechtmatigheidscontrole gaan wij onder meer na of de financiële beheershandelingen tot stand zijn gekomen binnen de grenzen van de door de raad geautoriseerde programmabegroting. Daarbij gebruiken wij zowel de budgetspelregels die u met het college heeft afgesproken, als ook de rechtmatigheidscriteria die de commissie BBV in de meest recente Kadernota 2018 heeft vastgelegd.

Uit het jaarverslag 2020 blijkt dat er geen overschrijdingen hebben plaatsgevonden op de lasten ten opzichte van de begrote lasten 2020 (na begrotingswijziging).

Korte analyse – opvallende verschillen

Wij hebben de onder- en overschrijdingen per (deel)programma nader geanalyseerd. De meest opvallende onderschrijding heeft betrekking op de Tozo (Tijdelijke overbrugging zelfstandig ondernemers) van afgerond € 1 miljoen. Zie programma onderdeel 1B, domein Samenleven. Hiertegenover staat ook een gelijk bedrag aan lagere baten, aangezien deze rijksregeling budgetneutraal is. Het niet bestede deel van de ontvangen voorschotten Tozo is ook als verplichting in de balans opgenomen.

Wij zijn van mening dat de overige onder- en overschrijdingen voldoende herkenbaar in de programma's en overige toelichtingen van de jaarrekening 2020 zijn verantwoord en tevens passend zijn binnen het bestaande beleid.

Door het vaststellen van de programmarekening 2020 door de raad waarin de overige uitgaven (en ontvangsten) zijn opgenomen, worden deze posten geautoriseerd en zijn hiermee rechtmatig. Wij zijn bij onze oordeelsvorming rechtmatigheid hiervan uitgegaan.

5.3 Administratievoering

Vast onderdeel van de accountantscontrole is de beoordeling van de kwaliteit van de financiële administratie alsmede de overige administratieve vastleggingen. Wij hebben bij de jaarrekeningcontrole 2020 de stand van zaken ten aanzien van tussenrekeningen en overlopende activa en passiva (transitoria), alsmede de mutaties in kredieten, reserves, voorzieningen en memoriaalboekingen beoordeeld. Wij hebben geconstateerd dat er geen achterstanden zijn in de financiële administratie. Balansposten, inclusief memoriaalboekingen, zijn in het algemeen onderbouwd met onderliggende specificaties.

Het periodiek afsluiten van de administratie (voor het eerst per 13 oktober 2020) en de tussentijdse interne controles op de afloop van (kortlopende) balansposten en het maken van tussentijdse aansluitingen tussen sub-administraties en financiële administratie heeft een positief effect op de kwaliteit van het administratief beheer.

5.4 Uitbesteding van de gemeentelijke belastingen en leges

Per 1 januari 2020 hebben de gemeenten Heiloo, Castricum en Uitgeest de belastingadministratie inclusief de leges overgedragen aan de gemeenschappelijke regeling Cocensus. Afgesproken is dat de inning van de belastingdebiteuren tot en met 2019 achterblijft bij de gemeenten. Wij hebben geconstateerd dat de accountant van Cocensus bij de financiële verantwoording 2020 inzake de belastingopbrengsten en de belastingdebiteuren ten behoeve van de gemeente op 8 maart 2021 een goedkeurende controleverklaring heeft verstrekt. Wij benadrukken wel dat de accountant alleen de verwerkte mutaties bij Cocensus beoordeelt (en gaat verder niet na of de aanlevering volledig is, dit is de verantwoordelijkheid van de gemeente). Periodieke afstemming tussen de gemeente en Cocensus is dan ook een blijvend aandachtspunt.

Jaarrekening 2020 Cocensus

In het toegezonden verslag van bevindingen 2020 heeft de accountant van Cocensus aangegeven dat bij de jaarrekening 2020 een afkeurend oordeel is verstrekt inzake de rechtmatigheid. De afkeuring betreft het niet voldoen aan de Europese aanbestedingsregels met name ten aanzien van de verbouwing van het nieuwe kantoorpand.

Het afkeurend oordeel in de controleverklaring bij de jaarrekening 2020 van Cocensus werkt niet door in onze oordeelsvorming rechtmatigheid voor de jaarrekening van de gemeente Uitgeest.

IJmond Werk!

De gemeente Uitgeest is bezig om in afstemming met de gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt! te komen tot uittreding. De gemeenteraad heeft op 17 december 2020 een besluit genomen over de bandbreedte van de te betalen uittreedsom. Uw college gaat op basis van de huidige inschattingen ervanuit dat de gevormde voorziening In- en uittredingskosten hiervoor toereikend is. Het financiële risico ten aanzien van uittreding is tevens opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Aanslagen precario 2018-2020

Eind december 2020 zijn de aanslagen precario opgelegd over de jaren 2018-2020 en verwerkt in de jaarrekening 2020. De precario voor de boekjaren 2018 en 2019 was niet geraamd vanwege de lopende procedures. Omdat een partij (Stedin) nog in Hoger beroep gaat, loopt de gemeente risico dat de aanslagen kunnen worden vernietigd. De gemeente Uitgeest heeft dit risico ter grootte van de opgelegde belastingaanslagen opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen.

Investeringskredieten

In de jaarrekening is in bijlage 3 een overzicht toegevoegd van af te sluiten en over te hevelen investeringskredieten. Uit het overzicht constateren wij dat in totaal de investeringskredieten met een bedrag van € 42.000,- zijn overschreden. Op de betreffende overschrijdingen heeft uw college een nadere toelichting opgenomen over de oorzaak van overschrijding. De overschrijdingen tellen niet mee voor onze oordeelsvorming rechtmatigheid.

Vennootschapsbelasting 2020

Wij hebben geconstateerd dat over de jaren 2016 tot en met 2019 Vpb-aangifte is ingediend bij de Belastingdienst. De Belastingdienst heeft de aangiften inmiddels ook vastgesteld. De aangifte 2020 is nog niet ingediend. Desgevraagd is ons medegedeeld dat ook voor 2020 geen Vpb zal zijn verschuldigd (nihil aangifte).

5.5 Opmerkingen jaarverslaggeving

De jaarstukken (jaarrekening en het jaarverslag) dienen te worden opgemaakt in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Het BBV geeft voor de opzet en de inrichting begroting en de jaarstukken van gemeenten de wettelijke kaders aan. Bij onze controle toetsen wij of de jaarrekening (het financiële verantwoordingsdocument) voldoet aan de formele aspecten van het BBV.

Conform de verslaggevingsvoorschriften zijn wij nagegaan of het jaarverslag tenminste de (minimale) wettelijk voorgeschreven informatie bevat en of de inhoud van het jaarverslag geen tegenstrijdigheden bevat met de jaarrekening. Op basis van ons onderzoek hebben wij vastgesteld dat het jaarverslag niet in strijd is met de jaarrekening.

5.6 Programmarekening van baten en lasten

Het voordelig resultaat over 2020 bedraagt na het verwerken van de mutaties in de reserves € 2.839.000,- ten opzichte van een bijgestelde begroot voordelig resultaat van € 585.000,-. Het saldo van baten en lasten na begrotingswijziging is € 339.000,- nadelig geraamd; het werkelijke saldo van de baten en lasten komt uit op een bedrag van € 2.234.000,- voordelig.

Dit resultaat laat zich als volgt nader verklaren:

(in € 1.000,-)	begroting na wijziging	Realisatie	Afwijking
Saldo van baten en lasten	-339	2.234	-2.573
Saldo mutatie reserves	924	605	319
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	585	2.839	-2.254

In de programmarekening is een uitvoerige toelichting gegeven op de verschillen tussen de ramingen en de realisatie. Met het besluit waarmee u de programmarekening vaststelt, wordt het resultaat bestemd en wordt de gerealiseerde afwijking door uw raad geaccordeerd.

6. BALANS EN FINANCIËLE POSITIE

6.1 Ontwikkeling eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente bedraagt ultimo 2020, inclusief het resultaat na bestemming, in totaal € 10,4 miljoen. Hiervan heeft € 3,6 miljoen betrekking op de bestemmingsreserves.

In de onderstaande tabel is de financiële positie gespecificeerd.

(in € 1.000)	begin 2020	eind 2020	toe/afname
Algemene reserve	4.504	3.956	-548
Bestemmingsreserve	3.699	3.577	-122
Saldo rekening	<u>-65</u>	<u>2.839</u>	<u>2.904</u>
Totaal eigen vermogen	8.138	10.372	2.234

De bestemmingsreserves zijn per saldo afgenomen met ruim € 0,1 miljoen (hierin is de resultaatbestemming 2020 nog niet verwerkt). Uit de toelichting op de balanspost eigen vermogen blijkt dat de grootste mutaties in 2020 betrekking hebben op onttrekkingen aan de algemene reserve waaronder de resultaatverwerking over 2019, het herstelfonds, de energietransitie en het verbeterplan BUCH.

Wij hebben bij onze controle vastgesteld dat de mutaties in de reserves rechtmatig zijn.

6.2 Grondexploitatie Bibliotheeklocatie

In januari 2020 heeft uw raad de gebiedsvisie met acht ontwikkellocaties in het Centrumgebied (waaronder vier deellocaties en vier schoollocaties) vastgesteld. In het kader van de jaarrekening 2020 heeft uw college dit jaar voor het eerst een Nota actualisatie grondexploitaties 2020 (NAG) opgesteld. Wij begrijpen dat de NAG eind april 2021 al door het college is vastgesteld.

In de NAG wordt onder meer ingegaan op de actieve grondexploitatie Bibliotheeklocatie. Uw raad zal in juni 2021 de geactualiseerde grondexploitatie Bibliotheeklocatie vaststellen. Uw gemeente heeft voor deze locatie 43 appartementen gepland, alsmede zijn parkeerruimte/parkeerplaatsen inbegrepen. De boekwaarde van deze grondexploitatie per 31 december 2020 in de balans is beperkt en bestaat met name uit gerealiseerde plankosten. Uw gemeente verwacht op basis van de gehanteerde uitgangspunten vooralsnog een voordelig eindsaldo.

6.3 Voorzieningen en claims

Blijkens de jaarrekening bedraagt de stand van de voorzieningen per einde 2020 € 4,3 miljoen. Uitgaven ten laste van voorzieningen worden, conform het BBV, rechtstreeks via de balans geboekt. De door de raad geaccordeerde dotaties aan deze voorzieningen lopen via de rekening van baten en lasten. In het boekjaar zijn er geen nieuwe voorzieningen gevormd.

Claims

Wij hebben op basis van de beschikbare informatie beoordeeld voor welk concreet aanwezige claims (nog) een voorziening gevormd dient te worden in de jaarrekening. Ingevolge ons verzoek hebben wij van de huisadvocaat van de gemeente op 22 februari 2021 een brief. Aangegeven is dat er geen claims of andere zaken aanhangig zijn.

Voor de financiële risico's heeft de gemeente in voldoende mate rekening mee gehouden in de risicoberekeningen, zie hiervoor de paragraaf Weerstandsvermogen.

7. SINGLE INFORMATION EN SINGLE AUDIT (SISA)

7.1 Algemeen

De verantwoording van ontvangen specifieke uitkeringen is als bijlage opgenomen in de jaarrekening. Hiervoor is een specifiek verantwoordingsmodel voorgeschreven. De bijlage is door ons conform de gegeven aanwijzingen van het Rijk gecontroleerd. Voor de hierbij eventueel geconstateerde bevindingen gelden op grond van artikel 5, lid 4 van het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) zwaardere rapporteringstoleranties dan de tolerantie, welke wij met uw raad zijn overeengekomen voor de controle van de jaarrekening. Wij hebben geconstateerd dat er voor de gemeente ten aanzien van maar liefst 9 regelingen bij de jaarrekening 2020 een verantwoording met betrekking tot de voor een rijksbijdrage in aanmerking gebrachte bestedingen moet worden afgelegd.

Overigens is er nog een wijziging aangekondigd op de uitgebrachte nota Verwachtingen accountantscontrole, omdat de (best uitgebreide) instructies rondom de controle van de Tozo nog aanvulling zouden behoeven. Deze wijziging is zeer recent uitgebracht.

7.2 Toenemend aantal regelingen

Er zijn dit jaar enkele wezenlijke veranderingen, die er mede toe leiden dat het aantal subsidieregelingen waarover de gemeente Uitgeest zich moet verantwoorden flink groeit; van 4 naar 9 regelingen.

Ad-hoc regelingen

De coronacrisis en de Toeslagen-affaire bij de kinderopvang leiden tot rijksuitkeringen aan gemeenten: de Tozo-regeling (verdeeld over 3 tranches) en recent de Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek. De snelle invoering van deze regeling gaat deels ten koste van zorgvuldigheid. De wijze van verantwoorden is bij de opzet van de regelingen nog niet uitgewerkt en de mate van betrokkenheid van de accountant (diepgang, materialiteit) is nog onbekend. Dat is enerzijds logisch (de regelingen zijn gelet op de urgentie met grote spoed opgesteld), anderzijds lastig (is er wel voldoende nagedacht over beheersbaarheid en controle?).

Minder decentralisatie-uitkeringen

De Algemene Rekenkamer heeft op rijksniveau kritiek geuit op de wijze waarop het Rijk decentralisatie-uitkeringen beschikbaar stelt aan onder meer gemeenten. Aan decentralisatie-uitkeringen horen door het Rijk, zeer beperkt of geen voorwaarden gesteld te worden, want ze zijn deel van de algemene uitkering. Nu het Rijk toch vaak aanvullende eisen stelt aan besteding van deze gelden, krijgen ze het karakter van subsidies en worden ze ondergebracht in de SiSa-systematiek.

Onder meer door deze ontwikkeling moet de gemeente zich dit jaar specifiek verantwoorden over onder meer de Regeling stimulering verkeersmaatregelen en de Specifieke uitkering voor lokale Sportakkoorden (Regeling Sportakkoord).

Niet voor alle regelingen die nu onder de SiSa-systematiek geplaatst zijn nu al bestedingsgegevens in de SiSa-bijlage opgenomen. Het omzetten van rijksregelingen in gemeentelijk beleid vergt tijd, daarom zijn niet voor alle nieuwe regelingen al prestaties en bestedingen verantwoord.

7.3 Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De uitvoering van de Tozo gaat met grote bedragen gepaard: uit de rekening blijkt dat de totale Tozo-uitgaven in 2020 ruim € 0,9 miljoen bedroegen. Het Rijk draagt deze lasten, de gemeente heeft van het Rijk € 2,2 miljoen aan voorschotten ontvangen om de uitkeringen te kunnen financieren. Verder ontvangt de gemeente Uitgeest ter dekking van de uitvoeringskosten een vaste vergoeding per dossier (afgerond een bedrag van € 280.000,-).

Toekenningen rechtmatig

Bij de opzet van de regeling door het Rijk woog zwaar dat de regeling snel ingevoerd kon worden en de gemeente snel de ondernemers die ondersteuning nodig hadden, deze konden toekennen en uitkeren. Er werden wel degelijk eisen gesteld aan de aanvraag en de aanvrager, maar in meerdere gevallen volstond een zgn. eigen verklaring. Uit de controle op de Tozo-aanvragen blijkt dat de in dit kader afgegeven toekenningen voldeden aan deze eisen en derhalve rechtmatig zijn.

M&O Beleid belangrijk

In de Tozo-regeling is aangehaakt bij het M&O-beleid (beleid ter voorkoming van misbruik en oneigenlijk gebruik) dat een gemeente al moet hebben voor de uitvoering van de Participatiewet (het beleid dat al sinds jaar en dag bestaat om te beoordelen of nog wordt voldaan aan de voorwaarden voor bijv. een bijstandsuitkering). In formele zin is het idee dat het bestaande M&O-beleid voldoende moet zijn om onrechtmatig gebruik van de Tozo-regeling tegen te gaan.

In haar uitingen is het ministerie van SZW daar gedurende het jaar deels op teruggekomen door nadrukkelijk weer te geven dat ze verwachten dat er een actief M&O-beleid gevoerd wordt. En het ministerie heeft het Inlichtingenbureau gevraagd een digitaal vraagpunt te ontwikkelen om via data-vergelijking met bestanden van verschillende rijksinstellingen (RvIG, UWV, belastingdienst, KvK, DJI, CJIB, Duo) te signaleren of er mogelijke aandachtspunten en/of belemmeringen zijn voor de rechtmatige verstrekking van de Tozo-uitkering.

Ondanks de verschillende uitingen en de ontwikkelde tools: het vormgeven en uitvoeren van M&O-beleid blijft primair een gemeentelijke verantwoordelijkheid.

Beoordeling mag ook in 2021

Het Rijk heeft ingezien dat de materie complex is en de uitvoering van beoordelingen door allerlei oorzaken pas laat op gang komt. Daarom wordt er gelegenheid gegeven om toezicht, controles etc. op de verstrekkingen in 2020 ook in 2021 uit te voeren; de verantwoording over 2020 is dus niet de definitieve opgave, correcties kunnen ook in de verantwoording over 2021 nog worden meegenomen.

7.4 Rapport van bevindingen

Wij hebben geen fouten of onzekerheden geconstateerd die de rapporteringstoleranties overschrijden. Ook zijn wij van mening dat de in de SiSa bijlage opgenomen gegevens deugdelijk tot stand zijn gekomen. De door het CBS voorgeschreven model tabel van bevindingen hebben wij als bijlage bij dit rapport toegevoegd. Dit format dient door uw gemeente samen met een aantal andere verplicht voorgeschreven verantwoordingsstukken voor 15 juli a.s. elektronisch bij het CBS te worden aangeleverd.

8. OVERIGE BEVINDINGEN

8.1 Automatisering

De controle van de jaarrekening is niet primair gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen. Wij hebben vooraf afstemming gehad met de IT-auditor van de BUCH-gemeenten over de aanpak en uitvoering van de controles op de belangrijkste IT beheersmaatregelen ten aanzien van de kernapplicaties (Key2Finance en Suites4 sociaal domein).

Wij hebben op 4 maart 2021 de definitieve rapportage van de IT-auditor ontvangen. De IT-auditor heeft de opzet, bestaan en werking van de interne beheersmaatregelen voor het waarborgen van de betrouwbaarheid (integriteit en vertrouwelijkheid) en continuïteit van de geautomatiseerde verwerking van de financieel gegevens voor de applicaties Key2Finance en Suites4 het sociaal domein beoordeeld. Ook de onderliggende infrastructuur en het beheer waar deze applicaties op draaien is hierbij inbegrepen.

De conclusie van de uitgevoerde werkzaamheden is dat de (verwachte) interne beheersmaatregelen - de IT general controls - zijn opgezet en geïmplementeerd voor wat betreft de essentiële onderdelen. Op basis daarvan is geoordeeld dat de gebruikte applicaties en onderliggend infrastructuur voldoende betrouwbaar is om in het kader van de jaarrekening(en) op te kunnen steunen.

8.2 Voortgang ENSIA

ENSIA ("eenduidige normatiek single information audit") is een gezamenlijk project van enkele ministeries en de VNG/gemeenten. Het project heeft tot doel het ontwikkelen en implementeren van een zo effectief en efficiënt mogelijk ingericht verantwoordingsstelsel voor informatieveiligheid. Hiervoor geldt sinds 1 januari 2020 de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als norm (tot vorig jaar was dit de BIG).

De specifieke vragenlijst(en) over 2020 zijn inmiddels ingevuld, de (concept) collegeverklaring 2020 is opgesteld; het vervolg (de controle door de IT-auditor en de raadsinformatiebrief ENSIA 2020) waren bij afronding van deze brief nog niet beschikbaar.

Thuiswerken

De crisis heeft ook voor de ambtelijke organisatie gevolgen. De medewerkers zijn al sinds dit voorjaar na een organisatiebesluit (overwegend) niet aanwezig op hun werkplekken in het gemeentehuis en werken overwegend thuis. En dat alles terwijl de reguliere taken doorliepen en er juist vanwege de crisis een groter beroep werd gedaan op de organisatie. Wij begrepen dat er, ondanks hobbels in de eerste maanden, op een doelmatige en effectieve wijze is gewerkt.

Thuiswerken vergt een andere wijze van afstemmen, meer zelfstandigheid en afdoende beheersmaatregelen in de IT-organisatie om het thuiswerken te faciliteren, maar ook om het betrouwbaar en veilig te laten verlopen.

Beheersmaatregelen die in dit kader onder meer relevant zijn: een bedrijfsmatige VPN-oplossing, een veilige conference oplossing (video/audio), adequaat wachtwoordenbeleid en gebruik van multi-factor authenticatie, bij gebruik eigen apparatuur die gecontroleerd is vanuit het beveiligingsbeleid (antivirus controle, configuratie baselines etc.), adequate helpdesk voor IT-ondersteuning voor de medewerkers die thuis werken, borging van procedures bij thuiswerken in verband met privacy/datalekken.

De Werkorganisatie BUCH heeft deze beheersmaatregelen, voor zover wij dat kunnen beoordelen, op redelijke wijze geïmplementeerd. Maar ook bij informatiebeveiliging speelt de menselijke factor uiteindelijk een heel belangrijke rol en dat betekent bewustwording bij de medewerkers over de risico's en het verwachte gedrag daarbij.

8.3 Wet Normering Topinkomens (Wnt)

De Wet Normering Topinkomens (WNT) publieke en semipublieke sector en de hierin opgenomen publicatieplicht in de jaarrekening is van toepassing op topfunctionarissen, maar ook op de leden van het hoogst uitvoerende orgaan en het toezichthoudende orgaan. Op basis van de wet- en regelgeving valt de gemeente onder deze wettelijke regeling en dienen de WNT gegevens te worden gepubliceerd.

Deze publicatieplicht geldt niet alleen voor de jaarrekening, daarvoor worden gedetailleerde gegevens gevraagd; wij moeten er in onze controleverklaring een apart oordeel over geven. Door de gemeente wordt, zowel qua bezoldiging als publicatie, voldaan aan de specifieke regels.

8.4 Fraude

De accountant is wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudes te melden aan het bestuur. De accountant is verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht, waarbij moet worden opgemerkt dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. Wij hebben in het controleteam ('pre-auditgesprek') besproken waar de eventuele risico's van materiële onjuistheden als gevolg van fraude in de jaarstukken en de preventieve maatregelen die hiertegen zouden kunnen werken, aan de orde zijn gesteld.

Overleg over fraude en frauderisico's heeft met de directie plaatsgevonden, maar nog niet met het college. Gezien de nadrukkelijke aandacht van de beroepsgroep NBA en ook de AFM zijn frauderisico's en maatregelen ter beperking daarvan een onderdeel waaraan meer aandacht aan zou moeten worden besteed.

Wij hebben bij de interim-controle en eindejaarscontrole zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd op de werking van interne beheersingsmaatregelen en er is gelet op significante en/of ongebruikelijke transacties in de financiële administratie (memoriaalboekingen, schattingen). Hierbij zijn ons geen signalen van (mogelijke) fraude bekend geworden.

8.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingang van 2021 dient het college een rechtmatigheidsverantwoording af te geven. De exacte invulling daarvan is formeel nog niet bekend, want de besluitvorming door het Rijk is nog niet afgerond, maar inmiddels is door concept-publicaties de uitwerking al grotendeels duidelijk.

Er is nog geen concrete uitwerking bedoeld om richting en sturing te geven aan het proces om het einddoel: een positieve rechtmatigheidsstatement van het college in de jaarrekening over de uitvoering van 2021 te realiseren. Het verantwoordingsdocument richt zich terecht op de drie centrale actoren in dit proces: raad, college en ambtelijke organisatie. Het is nadrukkelijk de bedoeling van het rijk dat rechtmatigheid onderwerp wordt bij beleidsuitvoering en de controle daarop.

En omdat er concreet over moet worden gerapporteerd in de jaarrekening dient er te worden stilgestaan bij de reikwijdte van de controle, te hanteren controle- en rapporteringsgrenzen, de wijze van rapporteren (niet alleen vorm en inhoud in de rekening, ook tussentijdse rapportages). Naar onze mening kan dit in combinatie met de interne controle zoals die nu al feitelijk werkt als basis fungeren.

Voor de volledigheid vermelden wij nog dat de commissie BADO heeft weergegeven om uit te gaan van een groeimodel, het hoeft niet in een keer volmaakt te zijn. Verstandig om dit mee te nemen in de ontwikkelingen, zeker ook omdat nog onduidelijk is wanneer de wetsvoorstellen feitelijk worden bekrachtigd.

9. CONCLUSIE

9.1 Geconstateerde fouten en onzekerheden

De controle heeft primair tot doel een oordeel te geven over getrouwheid en rechtmatigheid. Uit onze werkzaamheden zijn geen andere controleverschillen gebleken dan hierna genoemd. Alle geconstateerde afwijkingen zijn in de definitieve jaarrekening gecorrigeerd. In deze rapportage hebben wij de resterende fouten en onzekerheden benoemd:

- voor Jeugdhulp en Wmo is in totaal € 95.000,- meegenomen als onzekerheid rechtmatigheid;
- voor de Persoonsgebonden budgetten (Pgb's) nemen wij een rechtmatigheidsfout mee van € 21.500,-.

Gemeten aan deze met u afgesproken normen voor onze controle (€ 275.000,- voor fouten getrouwheid en rechtmatigheid en € 825.000,- voor onzekerheden), komen de totale fouten en onzekerheden inzake de getrouwheid en de rechtmatigheid niet uit boven de afgesproken toleranties.

9.2 Controleverklaring

Wij hebben het college van burgemeester en wethouders van uw gemeente gemachtigd onze controleverklaring (de was getekend versie) bij de jaarrekening 2020 van uw gemeente op te nemen. Onze oordelen zoals opgenomen in deze controleverklaring zijn als volgt:

Oordeel	Strekking
De getrouwheid	Goedkeurend
De rechtmatigheid	Goedkeurend

Hierbij zijn wij ervan uitgegaan dat de raad de nu overgelegde jaarrekening 2020 ongewijzigd vaststelt. Indien er nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve vorm van de jaarrekening dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

Uit hoofde van onze controletaak hebben wij de financiële gegevens in de jaarrekening gecontroleerd. Naast de jaarrekening wordt er een jaarverslag, zijnde de verantwoording over de beleidsbegroting en financiële begroting, ter vaststelling aan uw raad aangeboden.

Wij hebben niet gecontroleerd op de in het jaarverslag opgenomen kerngetallen en toelichtingen. Wij melden wel dat op grond van de wettelijke verplichting ingevolge artikel 213 lid 3 onder d Gemeentewet het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Wij hopen u met vorenstaande van dienst te zijn geweest en zijn graag tot een nadere toelichting bereid.

Hoogachtend,
Ipa-Acon Assurance B.V.

Was-getekend: mr. drs. J.C. Olij RA

Bijlage : Tabel bevindingen SiSa 2020

Bijlage : Tabel bevindingen SiSa 2020

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

TABEL VAN FOUTEN EN ONZEKERHEDEN 2020

Berichtgeverinformatie

Type overheidslaag:	gemeente
Naam berichtgever:	Uitgeest
Berichtgevercode*	0450
Rapportage-periode:	2020

Controleverklaring

Strekking controleverklaring rechtmatigheid	goedkeurend
Strekking controleverklaring getrouwheid	goedkeurend

Vindplaats

Deze tabel is in het rapport van bevindingen van de accountant te vinden op pagina: 23

Fouten en onzekerheden 2020

nr	Specifieke uitkering	fout, onzekerheid of formele onrechtmatigheid	financiële omvang (in €)	toelichting
B1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek			geen opmerkingen
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			geen opmerkingen
E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021			geen opmerkingen
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie			geen opmerkingen
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet - gemeentedeel 2020			geen opmerkingen
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeentedeel 2020			geen opmerkingen
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) - gemeentedeel 2020			
	- Tozo 1: identificatie			geen opmerkingen
	- Tozo 1: fundamentele rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 1: belangrijke rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 2: identificatie			geen opmerkingen
	- Tozo 2: overige rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Tozo 3: identificatie			geen opmerkingen
	- Tozo 3: overige rechtmatigheidseisen			geen opmerkingen
	- Omvang vorderingen levensonderhoud Tozo 1			geen opmerkingen
H4	Specifieke uitkering Sport			geen opmerkingen
H8	Regeling Sportakkoord			geen opmerkingen